ROVAJÄRVI-SEMINAARI 26.9.2026

KOULUTUSTA KYLMÄSSÄ, PIMEÄSSÄ JA LUMIOLOSUHTEISSA

TALVILEIRIT, TYKISTÖKOULUN LEIRIT, KAAMOSLEIRIT

TALVILEIRIT

VUODESTA 1958 ALKAEN
KAIKKI SAAPUMISERÄT ROVAJÄRVELLE VÄH KERRAN

AJANKOHTA YLEENSÄ MAALISKUUN PUOLIVÄLIN - HUHTIKUUN PUOLIVÄLIN AIKOIHIN 12 – 14 VRK

- ÄÄRIPÄÄT ; ALOITUS 9.3. LOPETUS 26.4.
- 5/2-JÄRJESTELMÄ 1991 HUHTIKUUN LOPULLA, 1992 HELMI-KUUSSA

OLOSUHTEET KESKIMÄÄRIN:

- VALOISA AIKA 12 – 14 TUNTIA, USEIN KEVÄINEN AURINKO-KELI, MUTTA RÄNTÄSADEKAAN EI OLLUT HARVINAISTA
- LÄMPÖTILAT KESKIMÄÄRIN +/- 0 °C ---→ - 10 °C
  - +5 °C TAI -25 °C EI HARVINAISTA
  - VUOROKAUTINEN VAIHTELU JOPA +5 °C ---→ - 15 °C
- LUNTA KESKIMÄÄRIN 50 – 120 CM , PAHIMMILLAAN 200 CM
- ROUDAN SYVYYS JOPA 200 CM

HARJOITUSJOUKKONA KENTTÄTYKISTÖRYKMENTTI + MUU TYKISTÖ

- ALUSTA ALKAEN KOULUTETTIIN TYKISTÖJÄRJESTELMÄÄ

TALVILEIRIT

ENSIMMÄINEN TALVILEIRI 19. – 31.3.1958 KTTARK JOHDOLLA

- SAH:N JOHTO POHMTR
- YHTÄJAKSOINEN HARJOITUS, JUNILTA / MARSSEILTA SUORAAN TST-ASEMIIN JA LOPUSSA KOKOONTUMIS-ALUEIDEN KAUTTA POIS
- LUNTA 60 CM, PÄIVÄLLÄ PIKKUPAKKANEN, YÖLLÄ JOPA -25 °C

HEVOSVETOISEN PSTON ”AURAUKSET”

- KÄRKIOSASTO HIIHTI NELJÄÄ RINNAKKAISTA LATUA
- SITTEN 10 RATSUA JONOSSA
- VIIMEISENÄ REET JA TYKIT
- 1 – 1½ KM / H
- HUOM! HEVOSET MUKANA T-69 SAAKKA

MT-VETOISEN PSTON AURAUKSET

- NOPEUS ½ - 1 KM / H

MITTAUSTIEDUSTELU MUKANA ALUSTA ALKAEN;

- 7 KM VALOMITTAUSRINTAMA VALMIS 10 H / 24 H => HIDAS

MUKANA MUUTAMA RESUPS ESIKUNTATEHTÄVISSÄ

Tähystyksen järjestäminen on oleellinen osa tulenjohtotoimintaa. Kuva vuodelta
1958.

TALVILEIRIT

TALVILEIRIEN KESKEISIN HAASTE OLI LUMIKERROKSEN PAKSUUS SEKÄ ROUTAKERROKSEN PAKSUUS, MOLEMMAT PAHIMMILLAAN JOPA 2 METRIÄ. KOROSTUI TULIPORTAISSA

- TULIASEMIEN, KOMENTOPAIKKOJEN, HUOLTOPAIKKOJEN JA TULIASEMAURIEN AURAUKSET, KANNUSKUOPPIEN RÄJÄYTYKSET, ”SUKUHAUTOJEN” KAIVAMISET, KIVIEN VINSSAAMISET JNE

KAIKKI VALMISTELUT HITAITA JA TYÖLÄITÄ, MUTTA VARSINAINEN PÄÄTEHTÄVÄ ELI TULITOIMINTA, SUJUI HYVIN

AURINGOSTA JOSKUS ”RIESAAKIN”

- PÄIVÄLLÄ PLUSSALLA, LIUKKAUS, VESILAMMIKOT, KAAPELIT UPPOSIVAT LUMEEN JA JÄÄTYIVÄT SINNE YÖLLÄ

MUTTA MYÖS ILOA

- YÖPAKKASEN JÄLJILTÄ HAUTAVAARAN RINNE TARJOAA HYVÄT LASKETTELUMAHDOLLISUUDET
- HIIHTOHINAUKSEN OPPII HALUTESSAAN NOPEASTI

TALVILEIRIT

OLOSUHTEET AIHEUTTIVAT TYÖTÄ, FYYSISTÄ RASITUSTA JA SITEN HITAUTTA KAIKKIIN TOIMINTOIHIN

- TELTTAPAIKKOJEN KAIVAMINEN, PUIDEN PILKKOMINEN
- TJ-RYHMIEN SIIRTYMISET SUKSIN JA AHKIOIN, NOPEUTUI KUN MT-KELKAT JA REET + HIIHTOHINAUS KÄYTTÖÖN 70-LUVULLA JA BANKKU / NASU KÄYTTÖÖN 80-LUVULLA
- TJ-ASEMIEN KAIVAMINEN
- JOHDINYHTEYKSIEN RAKENTAMINEN JALAN TAI SUKSIN, SIINÄKIN 70-LUVULTA ALKAEN MT-KELKAT NOPEUTTIVAT
- SORMIEN JÄÄTYMINEN; TJ-RYHMÄT, SUUNTAAJAT, MITTAUSRYHMÄT
- T-81 ERITYISEN RASKAS; YKSI TPTRI SAHE:N KÄSKYSTÄ VUOROKAUDEKSI LEPOON, OMA KOKEMUS HERÄTTELY AMMUS-POTEROSTA JNE
- TOIMINTAKYVYN YLLÄPITO TÄRKEÄ VALVOTTAVA ASIA, PAKKASESSAKIN VOI TULLA LÄMPÖUUPUMINEN
  - LÄMMIN MEHU, KUIVAT VAATTEET, RUOKAILU JNE
- AJONEUVOJEN TOIMINTAKYVYN YLLÄPITO (HEVOSET!!)

KRH MUKAAN JO 60-LUVULLA, VAKIINTUI 80-LUVULLA
RAKH MUKAAN 70-LUVUN LOPULLA

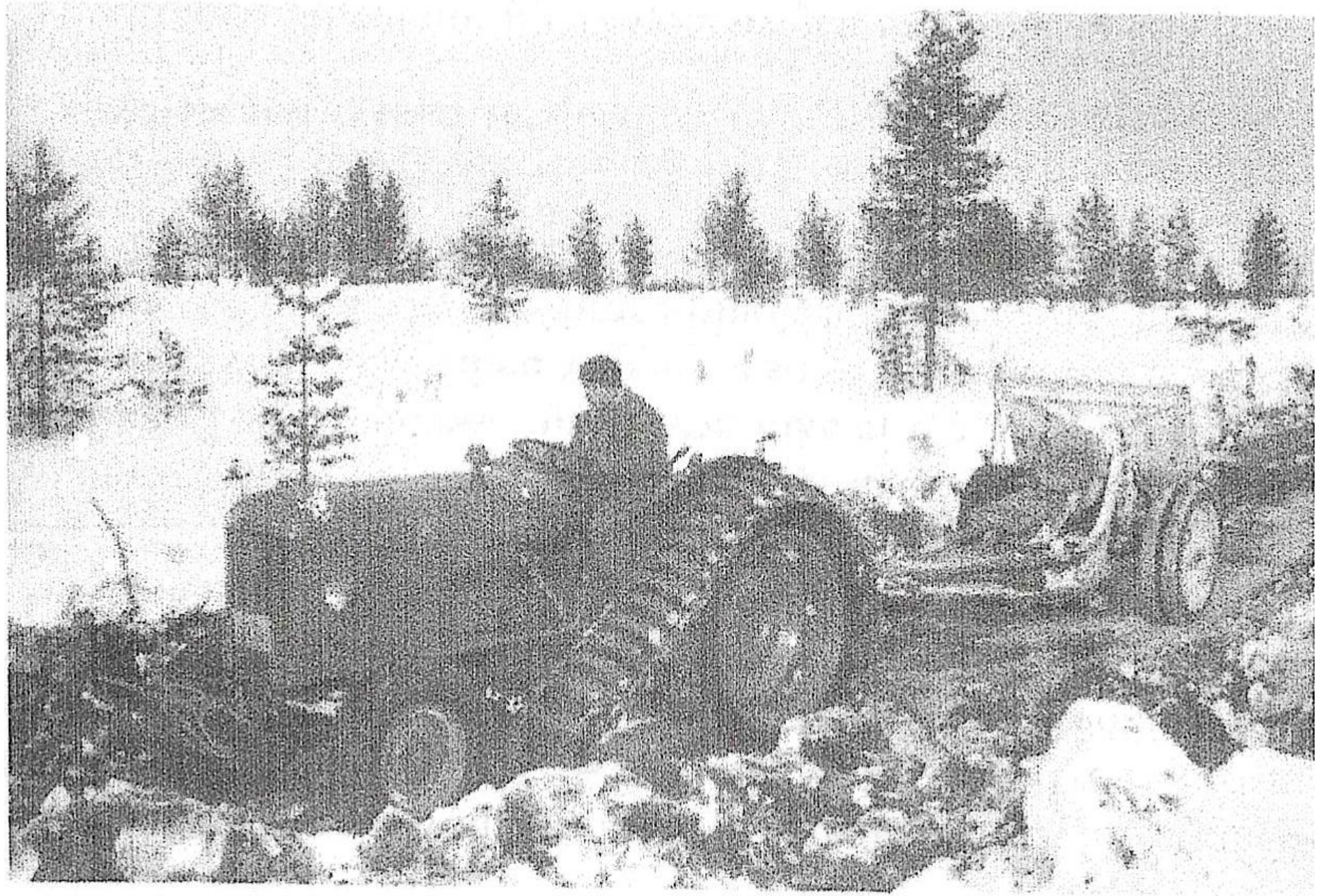
TALVILEIRIT

1960-LUVULTA ALKAEN TODETTIIN AURAUSKALUSTO ERITTÄIN HUONOKSI JA MYÖS VÄHÄISEKSI

- ENSIMMÄISILLE LEIREILLE PALJON VUOKRAKALUSTOA
- EI KUNNOLLISIA LUMIKETJUJA
- AURAT PIENIÄ
- EI NELIVETOAUTOJA
- 1980-LUVUN VAIHTEESSA KÄYTTÖÖN SAADUT JEHU + PYÖRÄKUORMAAJA TOIVAT RATKAISUN AURAUKSIIN

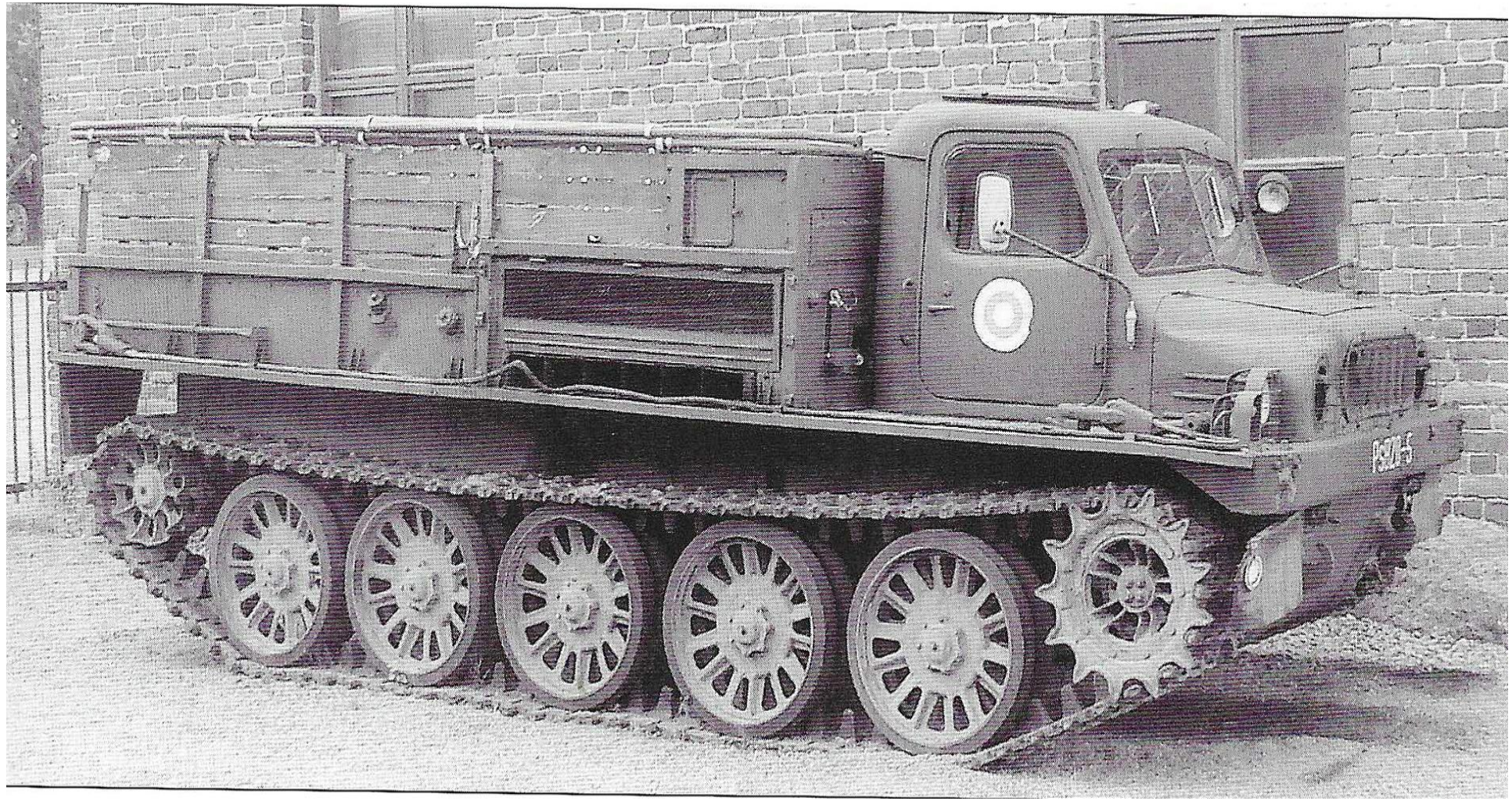
MAASTOKELPOISISTA VETÄJISTÄKIN MERKITTÄVÄ PUUTE

- ERILAISET TRAKTORIT, TERRA, 4-VETOKUORMURIT JNE
- ATS KÄYTTÖÖN ERITYISESTI 130K54 VETÄJINÄ
- 1960-LUVUN ALKUPUOLELLA ALKOI PROTO-SISUN KEHITYS, ENSIMMÄISET KÄYTTÖÖN 1970-LUVUN TAITTEESSA
- PROTO + NEMO MAHDOLLISTI 130K54 VETÄMISEN
- SCANIA SBA111 (3-AKSELINEN) 1970-LUVUN LOPPUPUOLELLA
- MASI (2-AKSELINEN) 1980-LUVUN ALKUPUOLELLA
- RASI (3-AKSELINEN) 1980-LUVUN LOPPUPUOLELLA

Traktoreita käytettiin vetäjinä jo talvileirillä 1958.

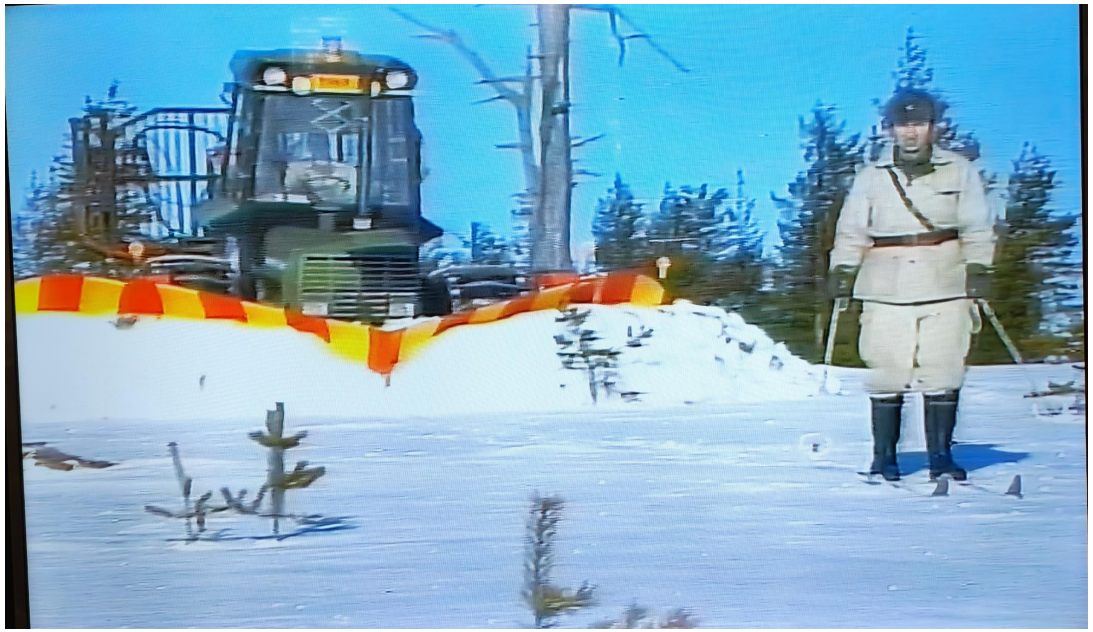

Karjalan Tykistörykmentti on lähdössä tykistön talvileirille Rovajärvelle huhtikuussa 1979. Lastattavana SA-1387 Sisu AH-45CVT-4x4/3400 (n:o 25857) vm.76 ja 130 K 54 -kanuuna. Kuva: Esa Muikku

TYKISTÖKOULUN ”TAMMILEIRIT”

TYKK:N ”TAMMILEIRIT” OLIVAT PÄÄASIASSA KADETTIEN JA OPISTOUPSEERIOPPILAIDEN ASELAJIJAKSOJEN HUIPENTUMIA

- BALLISTAILTA; PERINNE 1950-LUVULTA PALAUTETTIIN
- TYKKIMESTARI-ILTA; ENS KERRAN 15.11.1968

ROVAJÄRVELLÄ TAMMI – HELMIKUUN VAIHTEESTA 1967 ALKAEN

- ”TYKKIMIES 1968” POHMTR:N TEKSTISTÄ

MYÖHEMMIN YLEENSÄ MARRAS-JOULUKUUSSA

HARJOITUSJOUKKO KOOTTIIN POHMTR:N, PKARPSTO:N JA KAIPRPSTO:N VARUSMIEHISTÄ

EI MERKITTÄVÄSTI KERTAUSHARJOITUKSIA

VALOISA AIKA 2½ - 4 TUNTIA / VRK
LÄMPÖTILAT KESKIMÄÄRIN - 5 °C ---→ - 15 °C

- +5 °C TAI -30 °C EI HARVINAISTA
- LUNTA 30 - 60 CM

OLOSUHTEET ”JÄRKYTYS” KADETEILLE JA OPPILAILLE

TYKISTÖKOULUN ”TAMMILEIRIT”

”TAMMILEIRIEN” KESKEISIN HAASTE OLI PIMEYS JA KYLMYYS

PIMEYS OLI VALLITSEVA OLOTILA, KESKIPÄIVÄLLÄ OLI LYHYT ”SININEN HETKI”

PAKKANEN EI OLLUT YLEENSÄ KOVA, MUTTA ETELÄSTÄ SAAPUNEELLE HENKILÖSTÖLLE SIIRTYMINEN LUMETTOMASTA PLUSSAKELISTÄ PIMEÄÄN, PUOLEN METRIN KINOKSEEN JA -10 °C (JOPA - 30 °C) PAKKASEEN OLI SHOKKI

- OSITTAIN MYÖS KALUSTOLLE

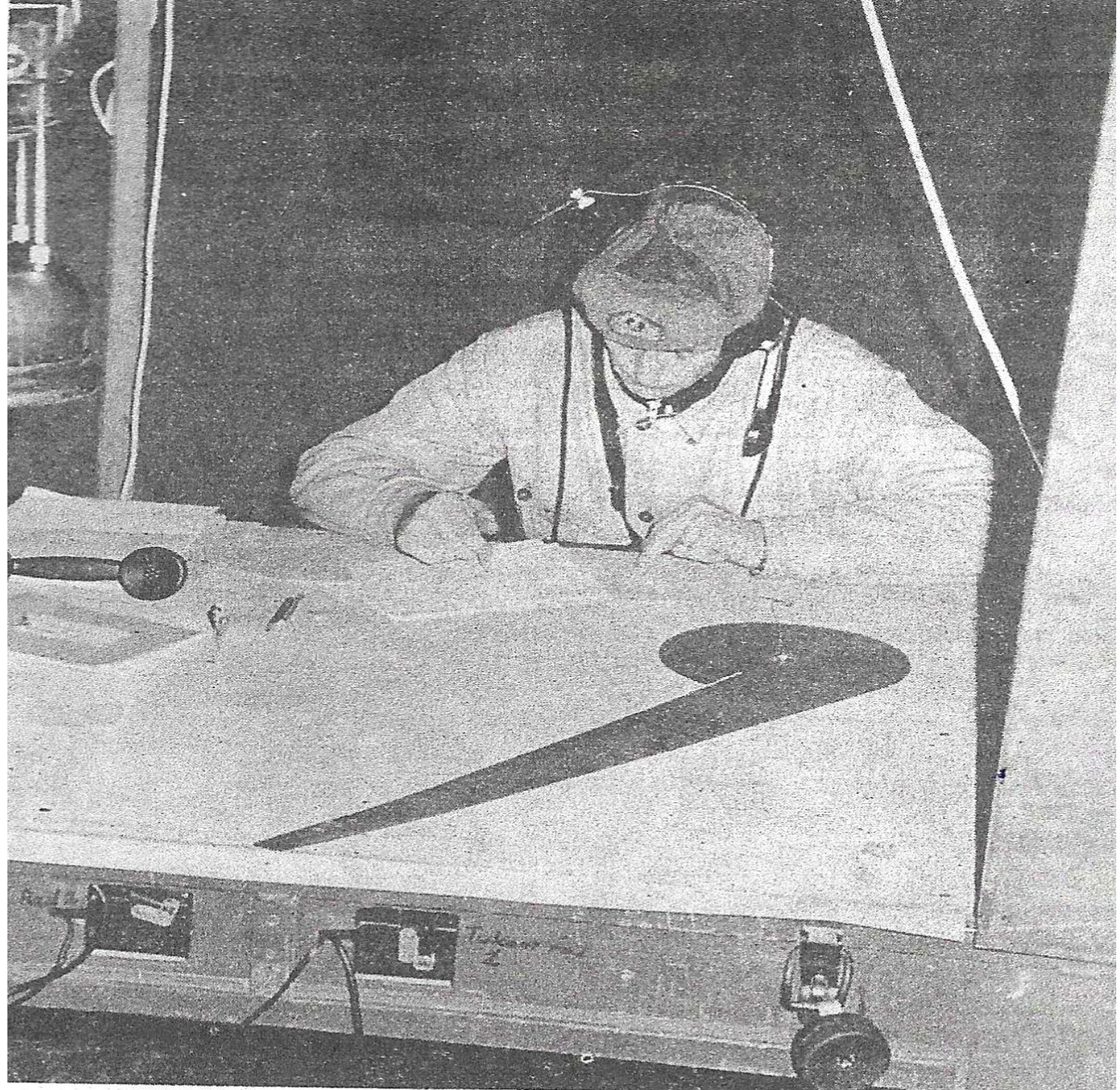
TJUEET YLEENSÄ TST-MUONALLA KOKO LEIRIN

”TAMMILEIRIEN” JÄRJESTELMÄ JATKUI VUOTEEN 1983 ASTI JA MUUTTUI SEURAAVANA VUONNA VALTAKUNNALLISEKSI KAAMOSLEIRIKSI, JOKA TOTEUTETTIIN VARSIN PITKÄLTI TALVILEIRIN SAPLUUNALLA

Patteristoupseerin komentopaikalla kadetit kiireisessä toiminnassa. Edessä vasemmalla kadetti Jouko Mattila ja häntä vastapäätä tuliasemaerotuomari, kapteeni Timo Erola.

KAAMOSLEIRIT

TYKK:N ”TAMMILEIRIEN” VALTAKUNNALLINEN JATKO

AJANKOHTA JA OLOSUHTEET KUTEN ”TAMMILEIREILLÄ”

RAKENNE JA JÄRJESTELYT KUTEN TALVILEIREILLÄ
- KT:N TARKASTAJA JOHTI LEIRIN
- SAH ALUKSI TYKK:N JOHTAMISVASTUULLA
- SITTEMMIN SAH:N JOHTAMISVASTUUN VUOROTTELU
- TILANTEENMUKAINEN YHTÄJAKSOINEN HARJOITUS

ENSIMMÄINEN KAAMOSLEIRI 2. - 16.12.1984

VIIMEINEN KAAMOSLEIRI MARRASKUUSSA 1990
- 5/2 SAAPUMISERÄJÄRJESTELMÄ

KOLME VM-PATTERISTOA, TYKK:N KADETIT JA OPPILAAT SIJOITETTU YHTEEN

MYÖS KH-JOUKKOJA

TJ-PATTEREISSA TALOUSRYHMÄ ====➔ TJUEETKIN SAIVAT PÄIVITTÄIN LÄMPIMÄN RUOAN

TYKISTÖLASKIN KENTTÄKOKEISSA ENSIMMÄISTÄ KERTAA

KERTOMUKSISTA YM POIMITTUA

ALUSTA PITÄEN KOULUTETTIIN TYKISTÖJÄRJESTELMÄÄ

- KTR:N LISÄKSI ERILLINEN PSTO
- PSTOAMMUNNAT > TYKRAMMUNNAT > TULEN KESKITTÄMINEN
- SAH:SSA KOKO KETJU TYKKIMIEHESTÄ TYKISTÖPÄÄLLIK-KÖÖN PÄÄSI HARJAANTUMAAN TEHTÄVÄÄNSÄ
- TÄRKEÄTÄ OPPIA JA HARJAANTUMISTA MYÖS AMPUMATOIMISTOLLE SEKÄ EROTUOMARISTOLLE

ALUSTA PITÄEN MUKANA MYÖS RESERVILÄISIÄ

- ALUKSI MUUTAMA MIES TEHTKOHT HARJOITUS
- KOKONAINEN PSTO T-74
- PRE HLSTÖ, TYKRJOPO, HUOLTO, PSTOJA, RAKHPTRI JNE

T-75 KOVA SUORITUS:

- 9.4. LAHSP:N RESPSTON PERUSTAMINEN PAJULAHDESSA
- SIIRTYMINEN TREELLE, JUNAKULJ MISIIN
- TYKKIEN NOUTO, RYHMITTYMINEN TULIASEMIIN
- 11.4.AMPUI

”YLIMÄÄRÄISISTÄ” KOKELAISTA ERILLINEN KOKELASOSASTO

T-81 KADETIT MUKAAN MYÖS TALVILEIREILLE

KERTOMUKSISTA YM POIMITTUA

MONIPUOLISTA TOIMINTAA

- KÄÄNTÖJÄ, SRA- JA KÄSIASEAMMUNTOJA
- SISSITOIMINTAA, TULIYLLÄKKÖJÄ
- YHTEISTOIMINTA ILMATORJUNNAN KANSSA, IT-YKS ML T-79
- LENTOTIED, KUVAUSTA, ILMARYNNÄKÖITÄ
- ELSO, HÄIRINTÄ
- LIIKKUVA SOTILASKOTI, HENGELLINEN TYÖ
- PALJON T&K-TOIMINTAA

1970-LUVULLA HELIKOPTERI SAH:N KÄYTTÖÖN

- PELASTUSPALVELU
- MAALIALUEIDEN TARKASTAMINEN
- LENTOKUVAUS

LENTOKUVAUKSEN TULOS T-78: TYKKIEN NAAMIOINTIJÄRJESTELMÄ EI OLE LÄHESKÄÄN RIITTÄVÄN HYVÄLLÄ TASOLLA

JOUKKOJEN TERVEYSTILANNE LÄHES AINA HYVÄ, VAKAVIA TAPATURMIA KOHTALAISEN VÄHÄN

- ERÄÄLLÄ TALVILEIRILLÄ KUITENKIN KOLME PSYYKE-ONGELMAISTA, YKSI LEVOLLA KUNTOON, KAKSI EVAKUOITIIN, TOINEN HEISTÄ PSYKIATRIAN OSASTOLLE

KERTOMUKSISTA YM POIMITTUA

T-74 MYÖS LENTOTÄHYSTEINEN AMMUNTA, ONNISTUI HYVIN

T-75 PALJON ASEMANVAIHTOJA YÖLLÄ, SOTAVALOJEN KÄYTTÖ

- EI JUURIKAAN PIMEÄAMMUNTOJA ===➔ MTIEDPTRIN VALOMITTAUSJAOKSELLE EI TODELLISTA MITATTAVAA

1970/80-LUVUN TAITTEESTA ALKAEN PSTOILLA KESKIMÄÄRIN KUUDET TULIASEMAT JA KRH:LLA PARIT ENEMMÄN (AURAUKSET, VETÄJÄT)
TULENJOHTOSUORITUKSIA YHT NOIN 150 KPL

MOOTTORIKELKAT YLEISTYIVÄT ===➔ VIKAPARTIOINTI LISÄÄNTYI

LEIRIKERTOMUSTEN PALAUTTEET YLEENSÄ POSITIIVISIA,
PL T-76:

- HÄLYTTÄVÄ KUVA NUORTEN UPSEERIEN JA TOIMIUPSEERIEN KOULUTUSTAIDOSTA

T-79 TULIPATTEREISSA YM HENKKUNNALLA OMA TELTTA, SIELLÄ HETEKAT JA TV ===➔ EI HYVÄ!!!

T-81 LEIRI KESÄAJASSA, EI ONGELMIA

YHTEENVETO

KOLME POINTTIA:

1. ROVAJÄRVEN TALVISET LEIRIT OLIVAT MONIPUOLISIA KOULUTUSTAPAHTUMIA, JOISSA HENKILÖSTÖ TYKKIMIEHESTÄ TYKISTÖPÄÄLLIKKÖÖN ASTI PÄÄSI HARJAANTUMAAN KOKO TYKISTÖJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖÖN VAATIVISSA, TALVISISSA OLOSUHTEISSA.

- **KADETTIEN JA OPPILAIDEN HARJAANTUMINEN ML.**

2. ERITYISESTI VETÄJÄ- JA AURAUSKALUSTON KEHITTYMINEN VAPAUTTI VOIMAVAROJA LAPION VARRESTA PÄÄTEHTÄVÄN KOULUTTAMISEEN JA TOTEUTTAMISEEN.

3. IHMINEN TOTTUU OLOSUHTEISIIN ”RAUTAA” PAREMMIN. KUN VÄLINEISTÄ PIDETÄÄN HYVÄÄ HUOLTA, PÄÄTEHTÄVÄ, JALKAVÄEN TUKEMINEN, ONNISTUU MYÖS KYLMISSÄ TALVIOLOSUHTEISSA NIIN PÄIVÄNVALOSSA, SINISEN HETKEN HÄMÄRÄSSÄ KUIN YÖN PIMEYDESSÄKIN.

